

ශ්‍රී ලංකාවේ කොළඹ එක්සත් ජනපද තානාපති කාර්යාලයේ
නියෝජ්‍ය දූත මණ්ඩල ප්‍රධානී රොබට් හිල්ටන් විසින් දැක්වූ අදහස්

සංස්කෘතික සංරක්ෂණය සඳහා වූ තානාපති අරමුදල
ගාලු කොටුව ලෝක උරුම වැඩබිමේ ලේඛන ගත කිරීමේ කටයුතු
අවසන් කිරීමේ උත්සවය

සැප්තැම්බර් 26, 2016
සමුද්‍රීය කෞතුකාගාරය ගාලු කොටුව, ගාල්ල

ඔබ සැමට සුඛ සැන්දෑවක් පතමින් මෙම උත්සවය සංවිධානය කිරීමට සහාය වූ සියලු දෙනාට ම ස්තූති කරමි.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ සම-අධ්‍යක්ෂවරුන් වූ මහාචාර්ය පී.බී මණ්ඩාවල හා වාස්තුවිද්‍යාඥ ප්‍රසන්න රත්නායක, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ උප කුලපති සම්පත් අමරතුංග, මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදලේ මිතුරන්, ගාල්ලේ සමුද්‍රීය පුරාවිද්‍යා කෞතුකාගාරයේ නිලධාරීන්, ගාලු උරුම පදනමේ සාමාජිකයන් හා අන් සියලු සම්භාවනීය අමුත්තන්ට විශේෂයෙන් ස්තූති කිරීමට කැමැත්තෙමි. මෙහි පැමිණ සිටින ගොඩනැගිලිවල අසීනිකරුවන් ද සාදරයෙන් පිළි ගනිමු. ගාලු කොටුවේ කොටසක් වන දේපළ තුළ ජීවත් වන හා වැඩ කරන ඔබට විශේෂ වගකීමක් තිබේ. මෙම ව්‍යාපෘතියට ඔබ දැක්වූ සහයෝගයන්, මෙම ඓතිහාසික ස්ථාන සංරක්ෂණය කිරීමට ඔබ දැරූ උත්සාහයන් අපි ඉතා අගය කරමු. ඔබටත් අනාගත පරම්පරා වන්ටත් මේවා වැඩ කරන, ජීවත් වන, අධ්‍යාපනය ලබන හා වැදුම් පිදුම් කරන ස්ථාන ලෙස පවත්වා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව ද අපි පිළිගනිමු.

දකුණු ශ්‍රී ලංකාවට, විශේෂයෙන්ම ගාලු නගරයට පැමිණීමට ලැබීම ගැන මම ඉතා සතුටු වෙමි. මෙම රටේ විශිෂ්ට ආකර්ෂණ අතරින් එකක් වන්නේ එහි ජනතාවගේ සත්කාරශීලී බව පමණක් නොව ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වාභාවික සෞන්දර්ය හා විවිධ වාස්තුවිද්‍යාත්මක උරුමයන්ය.

ලංකාවේ ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත් ස්ථානවල විවිධත්වය නිසා සංස්කෘතික උරුම සංරක්ෂණය කිරීමට ආධාර මුදල් ලබා දීමේ අපේ කටයුතු ඉතා තෘප්තිමත් වනවා පමණක් නොව අභියෝගාත්මක ද වේ. සංරක්ෂණය කළ යුතු ස්ථාන මෙන් ම ආරම්භ කළ යුතු ව්‍යාපෘති බොහෝ ගණනක් තිබේ. මෙය මගේ රජයත්, එක්සත් ජනපදයේ ජනතාවත් භාර ගෙන ඇති බරපතළ වගකීමක් බව ඔබ අවබෝධ කර ගෙන ඇති බවට සැකයක් නැත. අපේ කොංග්‍රස් මණ්ඩලය විසින් 2001 වර්ෂයේ දී සංස්කෘතික සංරක්ෂණය සඳහා වූ තානාපති අරමුදල (AFCP) පිහිටුවීමෙන් පසුව ඒ මගින් රටවල් 125 ක ව්‍යාපෘති 950කට වැඩි ගණනකට මූල්‍ය ආධාර සපයා තිබේ. මේ අනුව ලොව පුරා සංස්කෘතික උරුමයන් සංරක්ෂණය කිරීමට ඩොලර් මිලියන 60කට වැඩි දායකත්වයක් ලබා දී ඇත. අනිත් රටවල සංස්කෘතික උරුමයන්ට අපේ රට දක්වන ගෞරවය මෙයින් හොඳින් පැහැදිලි වේ.

මගේ තානාපති කාර්යාලය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක කළ මුල් ව්‍යාපෘතිය මෙය නොවේ. ශ්‍රී ලංකාවේ සම්ප්‍රදායික නැටුම් වර්ග හතරක් සංරක්ෂණය කිරීමට ඉතා මෑත දී කරන ලද පරිත්‍යාගය ඇතුළුව තානාපති අරමුදල යටතේ ව්‍යාපෘති 12කට මූල්‍ය ආධාර සපයා තිබේ. මෙම ව්‍යාපෘතිවලට මාතර ඕලන්ද කොටුවේ පිහිටි සුනාමියේ බලපෑමට ලක්වූ සංස්කෘතික දේපළ සම්බන්ධයෙන් කිරීමට 2005 දී ලබා දුන් ආධාර මුදලක් ද අයත් වේ. වර්ෂ 2008 දී අපි ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්තා චිත්‍රපට සංරක්ෂණය කිරීමට ආධාර කළෙමු. 2013 දී හා 2015 දී නැගෙනහිර පළාතේ රජගල ආසන්නයේ පිහිටි විශාල බෞද්ධ ආරාම සංකීර්ණයක් සංරක්ෂණය කිරීමට මූල්‍ය ආධාර සපයන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ අපි ආධාර කළ ව්‍යාපෘති 12 වෙනුවෙන් ඩොලර් 900,000ක් පමණ වැය කර තිබේ.

ඔබ දන්නා පරිදි 1500 ගණන්වල දී මෙම ස්ථානයේ පෘතුගීසීන් විසින් බල කොටුවක් පිහිටුවා තිබේ. 1640 දී ගාල්ල ඕලන්ද ජාතිකයන් අතට පත් වූ විට ඔවුන් අද දක්නට ඇති යෝධ වාස්තුවිද්‍යාත්මක නිර්මාණය ඉදි කිරීම ආරම්භ කළෝ ය. යුරෝපීය ජාතිකයන් විසින් ආසියාවේ ඉදි කළ ඉතා ම අලංකාර, ශක්තිමත් තහර සංකීර්ණය මෙය බව සමහරුන්ගේ අදහසයි. මෙම ඕලන්ද බල කොටුවේ වැදගත්කම දැන් ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පිළිගෙන ඇති අතර 1988 දී යුනෙස්කෝ ආයතනය එය ලෝක උරුමයක් ලෙස නම් කළේ ය.

ගාලු කොටුවට බලපාන ස්වාභාවික හා මානව වෙනස් වීම් ගැන නො තකා සිටිය නො හැකි බව අපි පිළිගනිමු. අද අපි සිහි කරන ඩොලර් 100,000 ආධාරය යොදා ගන්නා ලද්දේ ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය මගින් සිදු කළ, කොටුව ඇතුළත ඓතිහාසික ගොඩනැගිලි ලේඛන ගත කිරීම, එහි වාස්තුවිද්‍යාත්මක ලක්ෂණ දීර්ඝ කාලීන වශයෙන් සංරක්ෂණය කිරීමේ මූලෝපායක් සකස් කිරීම හා ඓතිහාසික ප්‍රදේශය තුළ සංවර්ධන කටයුතුවලට මග පෙන්වීම සඳහා මහ සැලැස්මක් සකස් කිරීම ආදිය සඳහායි.

මෙම ආශ්චර්යවත් ව්‍යාපෘතියේ වැඩ කළ සියලු දෙනාට ම ස්තූතිය මෙන් ම ප්‍රශංසාව ද පළ කරමි. කොටුව ප්‍රදේශය සුවිශේෂී සංස්කෘතික උරුමයක් ලෙස රැක ගනිමින්, සංචාරක ගමනාන්තයක් ලෙස ගාල්ලේ ඇති ආර්ථික වර්ධන හැකියාව සමතුලිත කිරීමට නාගරික නිලධාරීන්ට හා අතිකුන් පාර්ශ්ව කරුවන්ට මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පිළියෙල කළ මහ සැලැස්ම ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. මෙම සම්පූර්ණ ප්‍රයත්නය ම සංකේතවත් කරන්නේ එක්සත් ජනපදයේ හා ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාවන් අතර වැඩි වන ප්‍රබල බැඳීමි ය.

සෑම දෙනාට ම ස්තූතියි.